

Anexa nr. 1 la ordinul ministrului educației naționale nr. 5001 / 02.12.2014

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

**RELIGIE
CULTUL ORTODOX DE RIT VECHI
Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a**

București, 2014

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Religie – cultul ortodox de rit vechi* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a din învățământul primar. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară *Om și societate*, având un buget de timp de 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar.

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit unui nou model de proiectare curriculară, centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic pornind de la competențe permite accentuarea scopului pentru care se învață: formarea elevilor în spiritul valorilor moral-creștine care să stea la baza concepției asupra relației Dumnezeu-om, om-semeni și, nu în ultimul rând, la baza atitudinilor față de propria persoană. Programă oferă posibilitatea înțelegerii caracteristicilor principale ale religiei creștine, așa cum este aceasta prezentată în Sfânta Scriptură – Vechiul Testament și Noul Testament –, precum posibilitatea înțelegerii istoriei și a specificului propriei confesiuni religioase.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Religie* jalonează achizițiile elevului pentru întregul ciclu primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale, reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru dobândirea competențelor specifice. Astfel, acestea sunt grupate pe următoarele domenii: „Noțiuni generale cu privire la credința creștină ortodoxă de rit vechi; simbolul credinței” (АЗБУКА ДРЕВЛЕПРАВОСЛАВНОЙ ВЕРЫ) și „Sfânta Scriptură – cartea de căpătâi a unui creștin” (СВЯЩЕННОЕ ПИСАНИЕ – НАСТОЛЬНАЯ КНИГА ХРИСТИАНИНА). Aceste domenii susțin formarea competențelor specifice, precum și construirea situațiilor de învățare într-un mod flexibil și creativ, în raport cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor.

Sugestiile metodologice includ strategii didactice, precum și elemente de evaluare continuă. Prezenta programă școlară propune o ofertă flexibilă, care permite cadrului didactic să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare. Se urmărește astfel realizarea unui demers didactic personalizat, care să asigure formarea competențelor prevăzute de programă în contextul specific al fiecărei clase și al fiecărui elev.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea *Religiei*, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România ce au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

Competențe generale

- 1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață**
- 2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase**
- 3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
1.1. Recunoașterea unor elemente de bază ale credinței religioase <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema existenței lui Dumnezeu - observarea și comentarea unor imagini cu conținut religios - memorarea unor texte de rugăciuni - prezentarea icoanei Domnului Isus Hristos 	1.1. Descrierea unor aspecte de bază ale credinței religioase, prin apelul la experiența proprie <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de povestire a unor evenimente cu caracter religios; - exerciții de alcătuire de propoziții simple cu termenii religioși învățați - audierea unor texte religioase - identificarea, în imagini și texte, a unor persoane biblice și a unor sfinți 	1.1. Explicarea unor aspecte specifice propriei credințe religioase <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema prezenței lui Dumnezeu în lume - definirea rugăciunii ca formă de manifestare a dragostei față de Dumnezeu - formularea și rostirea unor rugăciuni - audierea/lectura unor texte biblice - observarea naturii, sub aspectul măreției acesteia
1.2. Observarea caracteristicilor comportamentale ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața de zi cu zi <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema nașterii și copilăriei lui Isus - prezentarea zilei de naștere proprii - exerciții de povestire a unor lecturi audiate cu subiect religios - jocuri de rol „Așa da/ Așa nu” 	1.2. Identificarea caracteristicilor comportamentale ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața de zi cu zi și a exemplelor unor persoane din Biblie <ul style="list-style-type: none"> - povestirea (redarea) evenimentelor din Evanghelie referitoare la Isus Hristos - dialog pe teme: Sfânta Scriptură, Rugăciunea - analizarea unor imagini pe teme de educație religioasă 	1.2. Evidențierea caracteristicilor comportamentale ale unor modele de credință: <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de recunoaștere a unor personaje biblice din icoane, texte și imagini cu caracter religios - lectura unor texte biblice despre viața și faptele lui Isus, precum și din viețile sfinților - jocuri de rol în care este valorizată respectarea, în contexte variate, a normelor de comportament exemplificate prin exemplele biblice
1.3. Aplicarea unor reguli de comportament moral-creștin în contexte de viață familiare <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de recunoaștere a unei biserici dintr-o serie de imagini date - identificarea Bisericii drept loc de rugăciune pentru creștinii ortodocși de rit vechi - jocuri de rol: „Cum mă comport când...?”; „Cum procedez dacă sunt în situația...?” 	1.3. Aplicarea unor reguli de comportament moral-creștin într-o serie de contexte de viață reale sau imaginare <ul style="list-style-type: none"> - organizarea unor prezentări pe tema bisericii: ce este o biserică, când se merge la biserică - stabilirea, în grupuri mici și/ sau la nivelul clasei, a unor reguli de comportament în diferite contexte (școală, familie etc.), 	1.3. Aplicarea în mod autonom a unor reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață reale sau imaginare <ul style="list-style-type: none"> - dezbateri în grup pe tema învățăturilor din pildele lui Isus: a asculta, a ierta, a fi darnic, a iubi pe aproapele nostru, a spune adevărul - studii de caz pe tema respectării regulilor de comportament moral-creștin, pornind de la

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
	<p>relevante din perspectivă moral-religioasă</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema regulilor de comportament religios 	<p>situații reale sau imaginare</p> <ul style="list-style-type: none"> - jocuri de rol pe diferite teme: „Ce am făcut bine în situația...?”; „Care sunt efectele faptelor bune/ rele...?” - exerciții de autoevaluare a comportamentului, prin raportare la exemplele învățate

2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
<p>2.1. Asumarea unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte, la propunerea adultului</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea normelor de comportament specifice diferitelor contexte - povestirea unor evenimente biblice care atestă iubirea lui Dumnezeu și al lui Isus Hristos pentru oameni - jocuri de rol pe tema asumării diferitelor responsabilități (în familie, în școală etc.) - studii de caz pe tema ajutorului oferit celorlalți <p>2.2. Identificarea unor elemente comune și de diferențiere între oameni</p> <ul style="list-style-type: none"> - jocuri didactice ilustrative, relevante privind manifestarea unor virtuți în viața oamenilor: sinceritatea, blândețea, bunătatea, răbdarea, perseverența etc. - dialog pe tema comportamentului necesar într-o biserică 	<p>2.1. Manifestarea interesului pentru asumarea unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea crucii ca simbol al iubirii lui Dumnezeu față de oameni - dialog pe tema semnificației crucii - studiu de caz cu accent pe distincția bine/rău în analiza unor situații sau comportamente - exersarea unor roluri în rezolvarea unor sarcini de lucru simple, în grupuri mici - participarea la activități caritabile, împreună cu alți membri ai școlii <p>2.2. Observarea unor elemente de diversitate în cadrul diferitelor grupuri</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema unor elemente de diversitate în grupurile de apartenență - studii de caz pe tema normelor de comportament în biserică, școală, familie - dialog pe tema manifestării interesului și solidarității față de colegi 	<p>2.1. Asumarea în mod explicit a unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte</p> <ul style="list-style-type: none"> - lectura/povestirea unor fapte și pilde ale lui Isus - exerciții de formulare a unor rugăciuni - dialog pe tema principalelor momente din viața lui Isus Hristos - jocuri de rol pe tema asumării unor responsabilități (în familie, în școală, în grupul de prieteni etc.) <p>2.2. Descrierea unor elemente de diversitate în cadrul diferitelor grupuri</p> <ul style="list-style-type: none"> - jocuri didactice care să faciliteze dezvoltarea climatului afectiv pozitiv în cadrul grupului - audierea unor povestiri religioase care evidențiază exemple de conviețuire armonioasă între semeni

3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
3.1. Explicarea semnificației unor evenimente religioase cunoscute <ul style="list-style-type: none"> - povestirea după imagini (planșe, icoane, ilustrații etc.) cu tematică adecvată - dialog pe tema semnificației sărbătorilor creștine; Crăciunul și Paștele 	3.1. Explicarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității <ul style="list-style-type: none"> - redarea într-o succesiune logică a principalelor evenimente din viața lui Isus Hristos - dialog pe tema unor evenimente religioase semnificative din viața comunității, pornind de la experiențele elevilor 	3.1. Explicarea importanței unor evenimente religioase din viața comunității și a societății: <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema vieții Sfintei Maria Fecioara ca model de comportament creștin - povestirea după imagini (planșe, icoane, ilustrații etc.) cu tematică adecvată - exemplificarea unor aspecte legate de evenimentele religioase, cu ajutorul mijloacelor audio-vizuale
3.2. Identificarea unor sărbători și evenimente cu semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de caracterizare a lui Isus și a Sfintei Maria - participarea la discuții privind evenimentele religioase din viața omului (botezul, nunta, ziua onomastică etc.), valorificând experiențele concrete ale copiilor - analiza unor imagini relevante din viața copiilor și a familiilor lor (fotografii și albume de familie, imagini din sfera publică etc.) - prezentarea aspectelor caracteristice ale diferitelor sărbători 	3.2. Prezentarea unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei și a comunității <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema semnificației sărbătorilor creștine închinat lui Isus Hristos - realizarea unor desene, felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia sărbătorilor religioase, utilizând materiale diverse - audierea unor texte din literatură, referitoare la marile sărbători religioase participarea la sărbătorile comunității - realizarea unor desene, felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia sărbătorilor religioase 	3.2. Explicarea rolului diferitelor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei și comunității <ul style="list-style-type: none"> - lectura unor texte din literatura rusă referitoare la marile sărbători creștine ortodoxe de rit vechi - audierea/învățarea unor cântări religioase - analizarea unor imagini relevante din viața copiilor, a familiilor lor, a comunității privind diferite sărbători religioase - implicarea în evenimente/ ceremonii legate de tradiții religioase și populare specifice comunității

СОДЕРЖАНИЕ

ТЕМЫ	ПОДГОТОВИТЕЛЬНЫЙ КЛАСС	I-ЫЙ КЛАСС	II-ОЙ КЛАСС
АЗБУКА ДРЕВЛЕПРАВОСЛА ВНОЙ ВЕРЫ	<ul style="list-style-type: none"> - Древлеправославные христиане (русские-староверы). Символ веры - Краткое катехизическое учение Русской - Древлеправославной церкви - Церковь – Храм Божий - О крестном знамении - Об иконе - О поклонах - О молитве. Молитва господня. Краткое изъяснение молитвы "Отче наш" - Церковный календарь. Церковный древлеправославный календарь 	<ul style="list-style-type: none"> - Правила поведения в Доме Божиим - Дом Божий есть дом молитвы - Об иконе - О чём должен знать, прежде чем идти в церковь - Об одежде для молитвы - О лестовке - О вхождении в церковь - О стоянии в церкви, о каждении и о том, как ставить свечи и брать просфору - О подручниках - Устав о поклонах во время богослужения 	<ul style="list-style-type: none"> - Жизнь человека до пришествия на землю Богочеловека Иисуса Христа - <i>Евангелие</i> первые четыре книги Нового Завета, в которых изображается земная жизнь Господа нашего Иисуса Христа - Крест Господень - Что такое икона? - О свече и лампаде - Церковный колокол и колокольный звон - Молитва – беседа человека с Богом. Утренняя молитва. Молитва перед сном - О святом причащении - О целовании умершего во время погребения - О благословении святительском и священническом
СВЯЩЕННОЕ ПИСАНИЕ – НАСТОЛЬНАЯ КНИГА ХРИСТИАНИНА	<p>Из Евангелия:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Рождество Пресвятой Богородицы и введение Её в храм - Жизнь Пресвятой Богородицы - Благовещение - Рождество Иисуса Христа - Пастухи вифлеемские - Поклонение волхвов - Сретение Господне 	<p>Из Евангелия:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Крещение Иисуса Христа (Богоявление) - Первые ученики Иисуса Христа - Учение (проповеди) Иисуса Христа - Первое чудо Иисуса Христа - Исцеление сына царедворца - Притча Иисуса Христа о сеятеле - Притча о блудном сыне - Притча о добром самарянине 	<p>Из Евангелия:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Воскрешение Лазаря - Преображение Господне - Отречение Петра и раскаяние - Вход Иисуса Христа в Иерусалим - Праздник – Вербное воскресенье - Договор Иуды с архиереями - Тайная вечеря - Предательство Иуды - Суд над Иисусом Христом

ТЕМЫ	ПОДГОТОВИТЕЛЬНЫЙ КЛАСС	I-ЫЙ КЛАСС	II-ОЙ КЛАСС
	<ul style="list-style-type: none"> - Избиение младенцев - Отрочество Иисуса Христа 	<ul style="list-style-type: none"> - Заповеди о любви к ближнему 	

Conținuturi (traducere în limba română)

DOMENII	CLASA PREGĂTITOARE	CLASA I	CLASA A II-A
Noțiuni generale cu privire la credința creștină ortodoxă de rit vechi	<ul style="list-style-type: none"> - Creștini ortodocși de rit vechi: rușii staroveri (lipoveni). Simbolul credinței - Scurtă prezentare a Bisericii creștine ortodoxe de rit vechi - Biserica – Casa lui Dumnezeu - Despre semnul Sfintei Cruci - Despre icoană - Despre închinăciune - Despre rugăciune. Rugăciunea Domnului - Semnificația rugăciunii „Tatăl Nostru” - Calendarul bisericesc. Calendarul cultului ortodox de rit vechi 	<ul style="list-style-type: none"> - Reguli de comportare în Casa Domnului - Casa Domnului este lăcașul rugăciunii - Despre icoană - Ce trebuie să știi înainte de a merge la biserică - Cum trebuie să fim îmbrăcați pentru biserică - Despre mătănii - Modul de a intra în biserică - Cum trebuie să ne comportăm în biserică, cum trebuie să aprindem lumânările și în ce condiții putem primi prescura - Despre pernuță-suport pentru mâini pentru plecaciunea până la pământ în timpul rugăciunii - Regula privind când și cum trebuie să închinăm 	<ul style="list-style-type: none"> - Viața omului înaintea apariției creștinismului - Evanghelia – primele patru cărți ale Noului Testament, în care este zugrăvită viața pământească a lui Isus Hristos - Crucea Domnului Isus Hristos - Ce semnifică icoana? - Despre lumânare și candelă - Clopotul bisericesc și dangăt de clopote - Rugăciunea – dialogul omului cu Dumnezeu. Rugăciunea de dimineață. Rugăciunea înainte de culcare - Despre sfânta împărtășanie - Despre binecuvântarea episcopală și cea preotească
Sfânta Scriptură – cartea de căpătâi a unui creștin	<p>Din Evanghelie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nașterea Maicii Domnului. Intrarea în Biserică a Maicii Domnului - Viața Maicii Domnului - Blagoveștenie – Buna Vestire - Nașterea Mântuitorului Isus Hristos - Păștorii din Betleem - Magii îi aduc omagii Mântuitorului 	<p>Din Evanghelie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Botezul lui Isus Hristos - Primii ucenici ai lui Isus Hristos - Predica lui Isus Hristos - Prima minune a lui Isus Hristos - Vindecarea fiului unui curtean - Pilda semănătorului - Pilda despre fiul rătăcitor - Pilda samarineanului milostiv 	<p>Din Evanghelie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Învierea lui Lazăr - Schimbarea la față a Domnului - Dezicerea și căința lui Petru - Intrarea Domnului în Ierusalim - Sărbătoarea Floriilor - Înțelegerea lui Iuda cu arhierii - Cina cea de Taină - Trădarea lui Iuda

DOMENII	CLASA PREGĂTITOARE	CLASA I	CLASA A II-A
	<ul style="list-style-type: none"> - Întâmpinarea Domnului - Uciderea pruncilor - Adolescența lui Isus Hristos 	<ul style="list-style-type: none"> - Poruncile despre iubire pentru cel apropiat 	<ul style="list-style-type: none"> - Judecarea lui Isus Hristos

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei *Religie*. Copilul va învăța, prin metode adecvate vârstei, ceea ce îi este necesar pentru dezvoltarea sa armonioasă la această etapă de vârstă și pentru a face față cu succes cerințelor școlare. La acest nivel de vârstă, cadrul didactic va urmări sistematic realizarea de conexiuni între toate disciplinele de studiu, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală.

Strategii didactice

Caracterul practic-aplicativ al disciplinei *Religie* solicită utilizarea, pentru segmentul de vârstă căruia ne adresăm, a unui cadru metodologic variat, care îmbină metodele tradiționale cu cele moderne, astfel încât acestea să devină căi pentru dezvoltarea capacității de comunicare a elevilor, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe moralitate și religiozitate, prin care să fie sprijinită formarea de conduite precum încrederea, respectul pentru diferență, atitudinea pozitivă față de sine și față de alții, care să ajute la interiorizarea valorilor și a normelor moral-religioase.

Se recomandă ca, în desfășurarea activităților didactice, profesorul de *Religie ortodoxă de rit vechi* să realizeze diferite tipuri de conexiuni interdisciplinare:

- conexiuni cu alte discipline de studiu din celelalte arii curriculare (Limba și cultura rusă, Muzică, Educație artistică etc.);
- conexiuni realizate de echipe de profesori, prin lecții sau prin activități extrașcolare cu caracter interdisciplinar.

Utilizarea unor abordări integrate promovează: un accent prioritar pus pe proiecte, utilizarea de surse de cunoaștere care depășesc manualul școlar, stabilirea de relații între concepte, gruparea flexibilă a elevilor în designul situațiilor de învățare. O astfel de abordare a curriculumului sugerează o schimbare de la procesul de predare-învățare centrat pe acumularea de informații religioase la o abordare centrată pe elev, care îi permite acestuia să exploreze sensuri și semnificații, să valorifice experiența sa de viață, să stabilească corelații între învățarea din clasă cu învățarea din contexte nonformale și informale.

Metodele de predare-învățare recomandate în activitățile didactice la disciplina *Religie ortodoxă de rit vechi* vizează cu precădere:

- observarea și învățarea prin descoperire, pornind de la seturi de imagini din diferite categorii (icoane, ilustrații cu conținut moral, fotografii care reflectă aspecte din viața religioasă proprie și din cea a familiei, imagini ce fac referire la acțiuni și elemente liturgice etc.);
- studiul de caz, pentru analizarea unor situații reale sau imaginare, pornind de la experiențele de învățare și de viață ale elevilor;
- lectura textului din manual și a unor texte din literatura religioasă pentru a facilita dezvoltarea vocabularului cu termeni din domeniul religios și pentru a le susține interesul față de aprofundarea mesajului textului revelat;
- conversația, pentru identificarea, împreună cu elevii, a modalităților de aplicare în viața reală a diferitelor valori religioase, pentru evidențierea trăsăturilor morale ale persoanelor biblice sau ale personajelor din diferite povestiri cu conținut moral;
- învățarea problematizată, prin implicarea elevilor în rezolvarea unor situații problemă simple, pornind de la prezentarea unor aspecte și evenimente cu valențe morale;
- jocul de rol cu diferite teme și dramatizarea, pentru identificarea unor aspecte specifice domeniului religios, pentru punerea copiilor în diferite situații de aplicare a valorilor moral-religioase;
- analiza și evaluarea critică a unor situații din diferite grupuri de apartenență sau pentru exersarea unor practici cu caracter moral-religios;
- învățarea bazată pe proiect, metodă ce își propune implicarea elevilor în activități de grup, în vederea realizării de investigații pe o temă propusă de profesor, urmată de prezentarea produsului obținut într-un text, dosar tematic, expoziție etc.
- portofoliul pe diferite teme, metodă ce permite dezvoltarea competențelor de colaborare;
- realizarea unor desene, colaje, texte scurte, „cărți”, colecții de imagini sau fotografii etc.

Aplicarea metodelor prezentate presupune utilizarea unor mijloace de învățământ variate, în

special a celor cu caracter intuitiv, ilustrativ și oferă contexte de alternare a diferitelor forme de organizare a activității (individuală, în grupuri mici, frontal), de realizare a unor activități religioase specifice (audierea de povestiri, rugăciuni, texte și cântări religioase, colinde etc.), de implicare a elevilor în diferite activități extrașcolare, care completează și îmbogățesc demersurile didactice desfășurate prin ora de religie. Astfel, se recomandă ca profesorul de religie să utilizeze mijloace didactice adecvate: planșe ilustrative, softuri educaționale, CD-uri și DVD-uri cu filmulețe, prezentări educative cu ajutorul noilor tehnologii, adaptate conținuturilor propuse; culegeri de texte literare în versuri și proză (despre viața unor persoane biblice și a unor sfinți), precum și rugăciuni, stihuri și cântări religioase atât în slavonă bisericească, cât și în rusă maternă, absolut necesare ca suport pentru serbări și lecții curente; site-uri cu informații religioase.

Contexte și medii de învățare

Ora de *Religie* nu înseamnă numai activitatea obișnuită a profesorului cu elevii în sala de clasă. Prin specificul ei, educația religioasă permite organizarea unor contexte variate de învățare, care să-i motiveze pe elevi pentru participarea activă și să le susțină interesul pentru domeniul educației religioase. Astfel, în afara activităților la clasă, un spațiu cu înalte valențe educative pentru ora de religie reprezintă biserica și mănăstirea. Prin urmare, profesorul de religie poate organiza cu elevii vizite la biserică, în diferite ocazii și scopuri: pentru participarea și observarea anumitor slujbe bisericești, pentru discuții cu preotul pe teme religioase sau pentru a organiza în comun diferite evenimente importante pentru comunitate ori activități de întraajutorare a membrilor acesteia. De asemenea, profesorul poate organiza excursii tematice la mănăstiri sau alte lăcașuri de cult. Profesorul de religie poate organiza excursii cu elevii, pe un traseu care să cuprindă o serie de mănăstiri sau alte așezăminte religioase cu o anumită semnificație pentru comunitatea sau regiunea respectivă. În acest context, se pot organiza discuții cu specialiștii din muzeele mănăstirilor, se pot iniția dialoguri cu unii duhovnici, se pot observa sau descrie spațiile sau obiectele cu caracter sacru.

Este necesar ca profesorul să caute pe Internet informații și imagini cu caracter religios. În afară de faptul că unele lecții sau teme pot utiliza platforme educaționale, profesorul poate să descopere pe Internet, împreună cu elevii, informații relevante despre specificul vieții religioase din spațiul proxim sau din alte arealuri geografice și culturale, poate urmări secvențe muzicale, filmice, liturgice ce sunt corelate cu temele planificate.

Evaluarea

O componentă organică a procesului de învățământ reprezintă evaluarea cunoștințelor elevilor. Evaluarea orientează cadrul didactic în reglarea strategiilor de predare, pentru o mai bună adecvare la particularitățile individuale și de vârstă ale elevilor. Se recomandă cu prioritate metode moderne de evaluare, precum: observarea sistematică a comportamentului elevilor, centrarea pe progresul personal, autoevaluarea, realizarea unor proiecte care să valorifice achizițiile copiilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini, în contexte firești, sincretice, adaptate vârstei.

Procesul de evaluare va pune accent pe recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite de către copii în contexte informale sau nonformale. Evoluția copilului va fi înregistrată și discutată cu părinții. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui copil în parte.

Grupul de lucru

Feodor Chirilă	Universitatea „Spiru Haret” București
Casian Nadea	Inspectoratul școlar Județean Tulcea
Pașa Policov	Ministerul Educației Naționale